

שְׁפַדְרָה הַלְּמֹדֶד לְלֹם ח' חֶשְׁבֹּן:

שְׁפַדְרָה כְּקֹצֶץ פָּאוֹקְדֵּין חֶשְׁבֹּן:

וְזֹה פְּרִזְשׁ: אָמֵר רְבָה בָּר בְּרִיחָנָה: אָשְׁתָּעָז לִי גַּחֲזִתִּי יִמְאָז:
 בֵּין גַּלְאָלָגָלָא תִּלְתָּמָא מַאָה פְּרִסִּי, וּרְזִמְיָא דְגַלָּא תִּלְתָּמָא
 מַאָה פְּרִסִּי. זָמָגָא חַדָּא חַזִּי אַזְלִינָן בָּאַרְחָא, זְדַלִּינָן גַּלְאָלָגָלָא, עַד
 דְחַזְיַינָן בַּי מִרְבְּעַתָּא דְכֹזְכָבָא זַיְטָא, דְחַזִּי כְּמַבְזָר אַרְבָּעַי
 גְּרִיזָא בְּזָרָא דְחַרְדָּלָא; וַיָּאִי דְלִינָן טַפִּי, חַזִּי מַקְלִינָן מַהְבָּלָא.
 וּרְזִמְיָא לְהָגַלָּא קַלָּא לְחַבְרָתָה וּאַמְרָה לְהָהָן: חַבְרָתִי מַי שְׁבָקִית
 מִידִי בְּעַלְמָא דְלָא שְׂטִיףִית, וְגִינִּיתִי אָגָּא וְגַחְרִיבָה. אַמְרָה לְהָהָן:
 פּוֹקָן חַזִּי גְּבָוָרָתָא דְמָרָד, דְאַפְלוֹי כְּמַלָּא חַזְטָא דְחַלָּא לִית
 דְעַבָּר, שְׁפָאָמָרָה: הָאָזְתִּי לֹא תִּירָאוּ גַּאֲם הֵי זְכוּיָה:

לְשָׁכָ"ס: בֵּין גַּלְאָלָגָלָא זְכוּיָה – משום דְקָאָמְרִינָן בְּסֶמוֹה, יָרְמָא גַּלְאָלָגָלָא לְחַבְרָה,
 אַצְטְּרִיךְ לְאַשְׁמָעִינָן דְמִשְׁלָשִׁים אֹתָה פְּרִסִּי שְׁמָעַ קְוֹלוֹ שֶׁל חַבְרוֹ. דְלִינָן
 גַּלְאָלָגָלָא – יותר משעור גְּבָהוֹ הַשְׁלִיכָנוּ לְמַעַלה עד לְרַקִיעָה; אי גַּמִּי, הַבָּלָא דְרַקִיעָה גְּפִישׁ עַד
 מַהְלָךְ קָרוֹב לְתָקֶשֶׁנָה שְׁנָה שִׁישׁ מִן הַرַּקִיעָה לְאָרֶץ. מִרְבְּעַתָּא – שְׁבִיבָא. דְכֹזְכָבָא זַיְטָא –
 כּוֹכֶב קָטָן שְׁבָקְטָגִים. בְּזָרָא – בֵּית זֶרֶע אַרְבָּעִים כּוֹר שֶׁל חַרְדָּל, דְגִפִּישִׁי מִפְּלָל שֶׁאָר זְרָעִים.
 מַקְלִינָן מַהְבָּלָא – גְּשַׁרְפִּין מִחְםָה הַכּוֹכֶב. וּרְמָא לְהָגַלָּא – גַּתְנוּ קְוֹלוֹ, בְּלֹוֹמָר, צַעַק,
 כְּדִגְמָת תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל וְגוּי, וּשְׁמָא הַמְּלָאכִים הַמְּמָגִים עַלְיהֶם הֵם. שְׁבָקִית
 מִידִי בְּעַלְמָא זְכוּיָה – מִפְּנֵי שְׁהַגְּבִיהָתְךָ, הָיָה סְבּוֹר שִׁיצָא חַזִּין לְשִׁפְתָּת הַיּוֹם וְשִׁטָּף אֶת
 הָעוֹלָם. וְגַחְרִיבָה – מִפְּנֵי עֹזֹן הַדּוֹר. אָמֵר לְהָגַלָּא – גַּלְאָלָגָלָא לְחַבְרָה. פּוֹקָן חַזִּי גְּבָוָרָתָא דְמָרָד
 זְכוּיָה – בְּלֹוֹמָר, אֵין לִי רְשׁוֹת לְצִאתָתִי. כְּמַלָּא חַזְטָא דְחַלָּא – כְּמַלָּא רְחַב הַחוֹת אֵינוּ יִכְלֶל
 לְצִאתָתִי חַזִּין מִן הַחֹול. שְׁפָאָמָר הָאָזְתִּי לֹא תִּירָאוּ – תַּלְמֹודָא קָאָמָר לְהָהָן.

גַּחֲזִתִּי יִמְאָז – הִגְנֹה מִמְשִׁיכִי יִמְאָז דְאֹרִירָתָא לְזֹה הָעוֹלָם. בֵּין
 גַּלְאָלָגָלָא תִּלְתָּמָא מַאָה פְּרִסִּי – שְׁהָזָא בְּחִינָת שִׁין

זֶלְקָן נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

אָמֵן תָּמִים כָּל מִזְרָחָה שְׂדֵךְ פְּסִפְרִי רַבְבָּשׂוֹ אֶחָד תְּקֹזָז לְפָלָא
בְּזֶלְקָן נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר יָצָא לְאָרוּעַ עַי הַזָּאת נִצְחָת וְנִצְחָה שְׁעִיר יִשְׁיבָת תִּיקְוָן המידות זֶלְקָן נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

הַגְּלָל. וּרְזִמְיאָה דְּגָלָא תִּלְתָּ מְאָה פְּרִסִּי - שַׁהְזָא בְּחִינָת שִׁין שְׁגִיה
הַגְּלָל (הַינּוּ בְּחִינָת שְׁגִיה הַשְּׁכְלִים הַגְּלָל, שַׁהְזָא הַשְּׁכָל שֶׁל קְבוּץ
הַגְּפָשָׁות, וְהַשְּׁכָל שֶׁל הַעֲלָאת הַגְּפָשָׁות לְהַמְשִׁיךְ תּוֹרָה, שְׁאַלוּ שְׁגִיה
הַשְּׁכְלִים שֶׁל הַצְדִיק שַׁהְזָא חַכְם הַאֲמָת הֵם בְּחִינָת שְׁגִיה שְׁינִין
בְּגַלְל). וְהַגְּלִים הֵם הַגְּפָשָׁות, בְּבְחִינָת צְהָלִי קוֹלָד בְּתַגְלִים, שַׁהְזָא
בְּתַאֲבָהָן (בָּמוֹ שְׁדָרְשָׁוּ רְבוּתִינוּ זַיְל סְגַהְדָרִין צָדָ). (עַיִן זֹהָר וַיְהִי רַמְ"ט):

בֵּין גָּלָא לְגָלָא - אַלְוּ הַחֲכָמִים שֵׁהָם בֵּין גָּלָא לְגָלָא, הַינּוּ
מִחְבָּרִים כָּל הַגְּפָשָׁות, בְּבְחִינָת "זַלְקָח נִפְשָׁות חַכְם". תִּלְתָּ
מְאָה פְּרִסִּי - שַׁהְזָא בְּחִינָת שִׁין אַחֲת. וּרְזִמְיאָה דְּגָלָא תִּלְתָּ מְאָה
פְּרִסִּי - הַינּוּ לְהֻעָלוֹת הַגְּפָשָׁות, זֹה בְּחִינָת שִׁין אַחֲרָת. זְמָנָא חַדָּא
אַזְלִיְינַן בְּאַרְחָא - הַינּוּ שְׁאַנְחָנוּ נְכַנְּסָנוּ לְעוֹיר זֹוָג, הַגְּקָרָא אַרְחָת,
בָּמוֹ שְׁכָתּוֹב (תְּהִלִּים קְלִ"ט): "אַרְחָי וְרַבְעֵי". וְדַלְיִינַן גָּלָא - הַינּוּ
שְׁדַלְיִינַן הַגְּפָשָׁות לְמַעַלָּה, בְּבְחִינָת עִיר גְּבָרִים עַלָּה חַכְם. עַד
דְּחַזְיִינַן בֵּי מְרַבְּעַתָּא דְּכֹזְכָבָא זֹוָטָא - הַינּוּ שְׁגַרְמָנוּ זֹוָגָא
עַלָּה.

מְרַבְּעַתָּא - זֹה בְּחִינָת זֹוָג, בָּמוֹ שְׁכָתּוֹב: "אַרְחָי וְרַבְעֵי".
שְׁכִינָתָא גְּקָרָאת בְּשָׁעָת זֹוָג כּוֹכָבָא זֹוָטָא,
בְּמוֹבָא בְּזֹהָר (בָּלָק קְצָא), 'אַתְעַבֵּידת נְקָדָה זְעִירָא מְגֹז רְחִימָתָא,
כְּדִין אַתְחַבְּרָא בְּבַעַלָּה', עַיִן שֶׁם. וְהַזָּה כְּמַבִּזָּר אַרְבָּעֵין גְּרִיזָא
בְּזָרָא דְּחַרְדָּלָא - בְּמוֹבָא בְּזֹהָר (פִּינְחָס רַמְטָ): 'הָאֵי חִיה בְּדַ
אַתְעַבְּרָא, אַסְתַּתְּמָת וְלֹא יִכְילָת לְאַזְלָדָא, עַד דְּאַתִּיא נְחַש וּנְשַׁדָּ
בְּעַרְיוֹתָא, כְּדִין אַתְפַּתְּחָת וְנִפְקָ מְגֹה דָמָא, וְהִיא שְׁתִיתָת לְדָמָא'.
וְזֹה בְּחִינָת 'בְּזָרָא דְּחַרְדָּלָא', הַינּוּ בְּחִינָת טְפַת דָם בְּחַרְדָּל, דְנִפְקָ
מְגֹה מְחַמָּת הַגְּשִׁיכָה בְּבֵית הַזְּרָעָ. 'בְּזָרָא' - פְּרִשָּׁ רְבִינּוּ שְׁמוֹאֵל:
'בֵּית זְרָעָ. וְאַחֲרִיכָה אַזְלִידָת, וְהַתּוֹלְדָה הַזָּאת הִיא הַתּוֹרָה פְּגַ"ל,

זֶה נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

וְהַתּוֹרָה הַזֹּאת הִיא הַוְּלֶכֶת דָּרְךָ אַרְבָּעִים יוֹם, הֵינוֹ בְּחִינַת שֶׁאָרְבָּעִים שֶׁהָם אַרְבָּעִים, עַשְׂרֵה לְכָל סְטֵר, כְּמוֹבָא שֶׁם (בְּזַהֲרַת הַגְּלָל), וְזֹה בְּחִינַת אַרְבָּעִין גְּרִיוֹא, בְּחִינַת אַרְבָּעִין חִוּתָא, שֶׁהָם אַרְבָּעִים יוֹם שֶׁל הַתּוֹרָה:

וְאֵי דְּלִינָן טְפֵי, הַזָּה מִקְלִינָן מַהְבָּלָא – כִּי (קְהֻלָת ח): "יִשׁ הַכְּבָל אֲשֶׁר נִעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יִשׁ צְדִיקִים אֲשֶׁר מִגְיעַ אֲלֵהֶם בְּמַעֲשָׂה הַרְשָׁעִים" וכו', וְעַל-יְדֵי הַהְבָל הַזָּה רַבִּים נִתְפְּקָרוּ, שְׁרוֹאִים "צְדִיק וּרְעֵל לוּ, רְשֵׁע וּטוֹב לוּ". וְאֵי דְּלִינָן הַרְבָּה נִפְשָׁוֹת, אֲזִי בְּוּדָאי הַזָּה מִקְלִינָן – לִשְׁוֹן קֹוָלָא, 'מַהְבָּלָא' – מַהְבָל הַזָּה, וְלֹא הַזָּה הַבָּל הַזָּה כְּלִיבָד קִשְׁתָה עַל הָעוֹלָם.

וְרַמְּנִיא גָּלָא קָלָא לְחַבְרָתָה: חַבְרָתִי, מֵי שְׁבָקִית מִידֵי בְּעַלְמָא דָלָא שְׁטִיפִיתָה, נִגְיָתִי אֲגָא וְנִחְרָבָה – הֵינוֹ, כְּשֶׁאַחֲרִיכָה, כְּשֶׁבָל אַלּוּ הַגְּפָשָׁות חֹזְרִים מַעֲבוֹר הַגְּלָל, וְעַל-יְדֵי הַכְּבָלִיות גַּתּוֹסָפָבָה אֲהַבָה זֹה לֹזָה, וְאֵז מַעֲוָרִין אַלּוּ לְאַלּוּ וְאוֹמְרִים זֹה לֹזָה וּמִזְכִירִין זֹה אֶת זֹה: אָחִי, שָׁמָא שְׁבָקָת אֵיזָה מִדָּה בְּעוֹלָם הַזָּה, שְׁעַדְיוֹן הִיא מוֹשָׁלָת עַלְיךָ וְאֵין אַתָּה יִכְלֶל לְהַתְגִּבר עַלְיךָ.

וְנִגְיָתִי אֲגָא וְנִחְרָבָה – הֵינוֹ אָסִיעַ לְכָלּוֹת אֶת הַמִּדָּה הַזֹּאת מִמֶּה. וְהַשִּׁיבָה לוּ: פְּגַק חִזִּי גַּבְעָרָתָא דְמַרְדָּה, שֶׁהָוא הַחַבָּם הַגְּלָל; רְאֵה כִּמָה כָּחָזָה גָדוֹל, דְאָפָלוּ בְמַלְאָה חִוּטָא דְחַלָּא לִית דְעַבָּר – פְּרִישָׁ רְבִנָו שְׁמוֹאֵל: אָפָלוּ בְמַלְאָה רְחֵב הַחוֹט לֹא יִכְלֶת לְצַאת חִוָּז מִן הַחֹול; פְּרוֹזָשׁ: אֶת שׂוֹאָלָת אָזְתִי, שָׁמָא שְׁבָקָתִי מִדָּה בְּעוֹלָם שְׁעַדְיוֹן לֹא תִקְנַתִּי אֶתְתָה – תִּדְעַ חַבְרָתִי, שְׁעַדְיוֹן אֲגָי מִשְׁקָע בְּכָל הַתְּאֹזֶת, וְעַדְיוֹן לֹא יִצְאָתִי מִן הַחֹול אֶל הַקְּדָש אָפָלוּ בְמַלְאָה חִוָּט, וּבְוּדָאי מֵי שְׁהָזָא בְמִדְרָגָה כְּזֹאת, בְּוּדָאי לִית דְעַבָּר

זֶקֶן נְתָן וְלֹא יַעֲבֹר

לְמִנְכָּר פְּזֹהַרְתִּי תְּצִוָּל "אֵשֶׁר אֲשֶׁר מִקְוֹה שֶׁרֶד שְׁדֶךָ מִסְפְּרִי רַבְּנוֹ אֲזַחַת תְּזִקְנָה לְפָלָל" →
"חַק נְתָן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַזָּכָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִירִית תִּיקְוֹן המידות →
30

- הִנּוּ שֶׁאָי אֶפְשָׂר לוֹ לְבוֹא לְבַחִינּוֹת עַבּוֹר הַגְּלָל (עַיִן זֹהַר וַיְהִלְךְ קָצָ"ה:
רַיְ"ג); וְאַפְּעַלְ פִּיכְזָן, פֻּזְקָ חִזְיָ אַבּוֹרְתָּא דְמָרָד - הִנּוּ כְּחַחְבָּם,
שְׁכָל בָּהָד כְּחַזְקָ, שְׁאָפְלוֹ נְגַפְשָׁ שְׁלִי הַעֲלָה בַּעֲבּוֹר:

וְזֹה פְּרֹזֶשׁ: אָשְׁרִי הָעָם - זֹה בַּחִינּוֹת הַשְּׁגַּחָה, יָדָעִי תְּרוּזָעָה -
זֹה בַּחִינּוֹת יְעָקָב (עַיִן תִּיקְוֹן ג"ה), שְׁהֽוֹא בַּחִינּוֹת צְדָקָה, בְּמוֹ
שְׁפָתּוֹב (תְּהִלִּים צ"ט): "מִשְׁפָט וְצְדָקָה בַּיְעָקָב אַתָּה עֲשֵׂיָת". ה' - זֹה
בַּחִינּוֹת הַתוֹּיות, בַּחִינּוֹת הַחֲסִידִים. **בְּאֹור פְּגִידָה** - זֹה בַּחִינּוֹת הַשְּׁכָל,
בְּמוֹ שְׁפָתּוֹב (קְהִלָּת ח): "חַכְמַת אָדָם תָּאִיר פְּגִידָה". יְהִלְכָוּן - אַלּוּ
הַגְּפָשּׁוֹת, בַּחִינּוֹת מְהֻלָּד-גְּפָשָׁ.

נוֹל מְלֹאתִי כְּתַבְ-יִל לְגַנוּ, זְכַרְנוּ לְכַלְכָה, זְקִידָה לְתֹזְלָה כְּפָל, לְזַ
מְלֹאתִי לְקָרְבָּה כְּגִיל, וְלֹא נְכַתֵּב זָס לְקָסָוףׁ זָל עֲנֵין, וְחַסְלָה כְּתָחִילָת
כְּעֲנֵין, וְזָבוֹן)

הַתּוֹרָה, שְׁהֽוֹא בַּחִינּוֹת רַאֲיָה, טְגַתָּא בְּגַל, "כָּל בְּשָׂר יְחִדוֹ"
- זֹה בַּחִינּוֹת לְקִיטָת הַגְּפָשּׁוֹת כָּלָם, בַּבַּחִינּוֹת לְקִחְתָּ
גְּפָשּׁוֹת חָכְם בְּגַל; בַּיְ פִּי ה' דָבָר - כָּל זֹה נְعָשָׂה עַל-יְדֵי רֹוח נְדִיבָה
בְּגַל, שְׁהֽוֹא פִי ה', בְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֹזֶל: בְּפִיה זוֹ צְדָקָה (עַד בְּאַז
לִשְׁוֹנוֹ זָל). וּמוֹבָן הַדָּבָר, שְׁמַבִּיא הַמְּקֹרָא: "זְנַגְּלָה בְּבּוֹד ה' וְרָאוּ
כָּל בְּשָׂר יְחִדוֹ בַּיְ פִי ה' דָבָר" וּמְבָאָר כָּל הַמְּאָמָר הַגְּלָל, שְׁהֽוֹא
מְפָרֵשׁ בְּפָסוֹק זֹה, אַךְ בְּעִזּוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים חָסָר פְּרֹזֶשׁ רִישָׁה דָקָרָא
(עַיִן בְּסוֹף בְּנָא של כת"י רַבִּינוּ זָל בְּעַצְמוֹ מִוּבָא כָּל הַפָּסוֹק הַזֶּה):

סְפָרָר קְאַזָּר כְּקָאַטָּי מְזֹהַבָּרִי זְהַזְּבָּרִי

י אַךְ צְרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִאֵד וְלִחְזֹר אַחֲר צְדִיק בְּזֹה וְלִבַּקֵּשׁ מִהְשָׁם
יַתְבִּרְךְ שְׁיִזְכָּה לְמִצְאָה חָכְם בְּזֹה שְׁיִקְבִּץ הַגְּפָשּׁוֹת וְיַעֲלָה אַוְתָם
וַיְחַדְּשָׁם בַּבַּחִינּוֹת עַבּוֹר וַיּוֹרִיד עַל-יְדֵי-זָהָה הַתּוֹרָה. בַּי הַזָּא דִיקָא
יָכֹל לְתַקְנוּ וְלִהְעַלוֹתּוּ מִכָּל הַפְּגָמִים שֶׁל כָּל הַתְּאָזּוֹת. וְהַצְדִּיק

זֶקֶן נָתֵן וְכֹא יַעֲבֹר

עוֹשֶׂה זוֹאת בְּשֶׁנְיִים שְׁכָלִים בְּחִינַת שְׁתִי שִׁיגְיִין בְּחִינַת שִׁיגְיִין שֶׁל
שְׁלֶשֶׁה רָאשִׁים וְשִׁיגְיִין שֶׁל אַרְבָּעָה רָאשִׁים:

יא כל מה שְׁמַתְרֵבֵין יוֹתֵר הַגְּפָשׁוֹת הַבָּאִים אֶל הַצְּדִיק הַאֲמָת
לְקַבֵּל תּוֹרָה גַּתְמַעַט וְגַתְבַּטֵּל יוֹתֵר הַחֲבֵל הַרְעָא אֲשֶׁר גַּעַשָּׁה עַל
הָאָרֶץ שֶׁהָם הַקְּשִׁיות שֶׁל הַאֲפִיקוֹרִיסִים, מִחְמָת שְׁרוֹאִים צְדִיק וְרֻעָ
לוֹ רְשָׁע וְטוֹב לוֹ. וְעַל-יְדֵי רַבּוֹי הַגְּפָשׁוֹת הַמְּתַקְּבָּצִים אֶצְל צְדִיקִי
אֲמָת גַּתְבַּטֵּל הַחֲבֵל שֶׁל קְשִׁיות בְּאֵלָיו:

יב אלֹהֵי הָאָנָשִׁים הַגּוֹסְעִים וּבָאִים לְהַצְּדִיק הַאֲמָת רְאוּי שִׁיתּוֹסֶפֶת
בָּהֶם אֲהַבָּת זֶה לְזֶה וַיַּעֲזַרְרוּ וַיַּזְכִּירּוּ זֶה אֶת זֶה בְּעַבּוֹדָת הַשֵּׁם
יַתְבִּרְךָ. וְזֶה סִימָן שְׁהִיְתָה כִּוְנָתָם רְצִוָּה בְּעַת שְׁהִיוּ אֶצְל הַצְּדִיק
וְהַתְּחִילוּ לְהַתְּחִידֵשׁ לְטוֹבָה:

יג יְשַׁגְּבָת שֶׁהָם פְּגֻמוֹת מִאַד מִאַד. וְאַפְלוֹ בְּשֶׁבֶבְאַיִן אֶצְל הַצְּדִיק
אֲפִילְפִּיבֵן עַדְיוֹ מִשְׁקָעִים בְּכָל הַתְּאֽוֹת וְעַדְיוֹ לֹא יִצְאֵוּ מִחְל אֶל
הַקְּדֵש אַפְלוֹ בְּחוֹט הַשְׁעָרָה, וְגְפָשׁוֹת כְּאֵלֹה בְּוֹדָאי אֵי אָפְשָׁר
לְהַעֲלוֹתָם וְלַחֲדָשָׁם בְּבְחִינַת עַבּוֹר. אֲבָל יְשַׁגְּבִים שְׁגָדוֹלִים
בְּמַעֲלוֹת גְּפָלוֹת וְנוֹרָאות כָּל-כֵּד עַד שְׁאַפְלוֹ גְּפָשׁוֹת פְּגֻמוֹת כְּאֵלֹה
יִכְזְלִים לְהַעֲלוֹת בְּבְחִינַת עַבּוֹר וְלַחֲדָשָׁם לְטוֹבָה. עַל כֵּן מֵי שִׁזְוִידָע
בְּגִנְפָשׁוֹ שְׁפָגָם מִאַד וּרֹצֶחֶת לְחוֹם עַל חַיִוּ וְלַשׁוֹב לְהַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ
צְרִיךְ לְבִקְשׁ וְלַהֲתִחְגֹּן מִאַד מִאַד לְפָנֵי הַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ שִׁזְוִידָהוּ
בְּרַחְמָיו לְהַתְּקִרְבָּה לְצִדְיק כִּזֶּה שִׁיחָה גָּבָור חַזָּק כֵּל כֵּד שִׁזְוִידָל
לְהַעֲלוֹת וְלַחֲדָשׁ גַּם גִּנְפָשׁוֹ לְטוֹבָה, אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְמִצְאָ צִדְיק כִּזֶּה:

פְּרַנְסָה שְׁנִיאָרְבִּין הַאֲזָמָעָה:

שִׁינֵּךְ לְהַשִּׁיחָה שְׁהִי אֶצְל כָּל תּוֹרָה

עה (יט) הַתּוֹרָה אַתֶּם גִּצְבִּים בְּלֹקוּטִי א' בְּסִימָן מ"ד אָמָר בְּשֶׁבֶת

אָלֶא יַעֲבֹר וְנִתְן בָּזָק תְּלִימֵל
לְפָנָיו מִזְמָרֶת זָצַר לְפָנָיו שְׂדֵךְ מִזְמָרֶת רְבָבָה תְּזַקְזֵעַ לְפָנָיו
וְזָקֵדְמָר פְּזָהָרֶת זָצַר לְפָנָיו שְׂדֵךְ מִזְמָרֶת רְבָבָה תְּזַקְזֵעַ לְפָנָיו
וְזָקֵדְמָר "חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצַא לְאָרוֹן עַיִ"ז הַזָּכָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִירִית תִּקְוֹן המידות ۳۰

שָׁקְדָם רְאֵשׁ-הַשְׁנָה שֶׁל שְׁנִת תְּקִמְמָג בְּשִׁבְתָּה הַרְאָשׁוֹן שְׁגַתְקְרָבְתִּי
אַלְיוֹ. וּשְׁם מִדְבָּר מַעֲגִינִין מִחְיָאת כְּפִים בְּשִׁעַת הַתְּפִלָּה.

וְדַע שַׁבְּאָוֹתוֹ הַעַת שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה הַזֹּאת, אֲזַהְיָה סָמוֹךְ לְבִגְיִסְטוֹ
לְפָה בְּרֶסְלֶב, וְאֲזַדְבָּר הַרְבָּה מַעֲגִינִין מִחְיָאת כְּפִים בְּתִפְלָה. וּסְפִר
לְיִ שְׁבַּתְתִּיחְלָת בִּגְיִסְטוֹ לְפָה עַמְּדָ פָעַם אַחַת עַל פְּתָח בֵּית הַמִּדְרָשָׁ
שְׁבַּבְּיִתּוֹ וְהַזְכִּיחַ אֶת הַעוֹלָם עַל אֹדוֹת הַתְּפִלָּה שְׁאַיְגַּם מִתְפְּלָלִים
כְּרָאוֹי. וְעַגְּנָה וְאָמַר שְׁאַיְן שׂוֹמְעִין מִשּׁוּם אֶחָד מִהְמַתְפְּלָלִין שֻׁום
הַמִּחְאָת כְּפָת. וּמִזָּה הַבְּנוֹ מִיד שְׁהָזָא רֹצֶחֶת לְהַחְזִיר הַעֲטָרָה לִיְשָׁנָה
שְׁיִחְזּוּ לְהַתְּעֹזֵר לְהַתְּפִלָּל בְּכָונָה וְהַתְּלָהּבּוֹת וּבְכָחַ גָּדוֹל בְּמֹ
הַחֲסִידִים הַרְאָשׁוֹנִים שְׁהָיוּ בִּימֵי הַבָּעֵל-שָׁם-טוֹב זָכְרוֹנוּ לְבָרְכָה
וְתַלְמִידֵיכְיוּ הַקְדּוֹשִׁים שְׁהָיוּ בְּדוֹרוֹת שְׁלַפְּגִינִינוּ.

כִּי בְּתִחְלָת יְמֵי רַבְּנוֹ זָכְרוֹנוּ לְבָרְכָה כִּבר הַתְּחִילָה הַחֲסִידִים
לְהַתְּקִרְרָר וּכְיוֹ וְהָזָא זָכְרוֹנוּ לְבָרְכָה יָגָע וְטָרָח הַרְבָּה לְתַקֵּן כָּל זֶה
לְהַחְזִיר הַעֲטָרָה לִיְשָׁנָה.

גַּם בְּעַת הַהִיא קָדָם הַשְׁבָּת שְׁלַפְּגִי רְאֵשׁ-הַשְׁנָה הַגְּלִיל הָיוּ אֲצָלוֹ
שְׁגִי חֲסִידִים מִהְחַשּׁוּבִים קָצָת וּסְעָדוֹ אֲצָלוֹ זָכְרוֹנוּ לְבָרְכָה, וּבְתוֹךְ
שְׁיִחְתָּנוּ עַמוֹּ הָיוּ מִתְלֹזְצִים מִאָחָד בְּגַעֲמָרִיב שְׁדָרְפּוֹ לְהַרְבּוֹת
בְּמִחְיָאת כְּפִים בְּשִׁעַת הַתְּפִלָּה, וְהַקְפִּיד רַבְּנוֹ זָכְרוֹנוּ לְבָרְכָה עַל
זֶה וְדַבָּר אַתָּם קָשֹׁות וְאָמַר לָהֶם וּכְיֵ אַתָּם יוֹדְעִים מַהוּ מִחְיָאת
כְּפִים בְּתִפְלָה וּבְלַהֲעֲנִיגִים שִׁישַׁ בְּזֶה עַד שְׁאַתָּם מִתְלֹזְצִים מִזָּה
הָאִישׁ הַגְּלִיל שְׁלָא גַּתְקַבֵּל אֲצָלְכֶם מִחְיָאת כְּפִים שְׁלָא. וְאַחֲרִיכָּךְ
בְּשִׁבְתָּה שְׁאַחֲרֵ זֶה שְׁהָזָא שִׁבְתָּה שְׁלַפְּגִי רְאֵשׁ-הַשְׁנָה בָּאָתִי אַנְכִּי עַל
שִׁבְתָּה. וְאֲזַ אָמַר הַתּוֹרָה אַתָּם גַּצְבִּים עַל עֲגִינִין מִחְיָאת כְּפִים, וְהִיא
הִיְתָה הַתּוֹרָה הַרְאָשׁוֹנָה שְׁזַכְּרִיתִי לְשִׁמְעָ מִפְיוֹ הַקְדּוֹשׁ וְתַכְפָּ
כְּתַבְתִּי אַוְתָה בְּעֹזֶרֶתֶה הַגְּדוֹלָה הַתְּהִלָּה לְאָל חִיִּי.

זֹקֶן נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

גַּם אַחֲרִיכֶךָ בָּסְמוֹךְ אַחֲרָ סְפּוֹת בָּא אִישׁ אֶחָד מִגּוֹעַמְרִיב אֶלְיוֹ וְהַוָּא
הָיָה הָאִישׁ שְׁהִיה אֶצְלוֹ קָדֵם רְאֵשׁ-הַשְּׁגָנָה שְׁהִיה מְתַלְוָצִים מִמְחִיאָת
כְּפִים שֶׁל אֶחָד בְּגַ"ל. וְהָאִישׁ הַזֶּה בָּא עַל אָזְדוֹת בְּנוֹ שְׁגַחְלָה אֶצְלוֹ
רְחַמְנָא לְצַלְוֹ, וְהַרְאָה לוֹ רְבָנוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה מִאָמֶר אֶחָד בְּפֶרַי
עַזּ הַחַיִים בְּעַגְנִין וַיְשַׁם לְהָ שְׁלוֹם שְׁהָוָא רְאֵשִׁיתְבָוֹת שֶׁלוֹ, שְׁהַוָּא
בְּחִינָת שֶׁלוֹ הָיָיתִי וַיַּפְרַגְנִי וּבּוֹ. וְצַוָּה לוֹ שִׁיאָמֶר לְפָנָיו זֶה הַעֲגִנִּין
וְהַכְּרָחָ לְזִמְרָה לְפָנָיו. וְאַחֲרִיכֶךָ אָמֶר לוֹ רְבָנוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה הַתּוֹרָה
עַל מְחִיאָת בְּפָה שֶׁבְּסִימָן מִזּוֹ. מַעֲגִנִּין הַשְּׁלָשׁ יְדִים וּבּוֹ עַזּ שֶׁם אָבָל
זֶה הָאִישׁ מִיאָז לְהַטּוֹת שְׁכָמוֹ לְסִבְלָה עַל תּוֹרָה וְלְהַתְּקִרְבָּה אֶלְיוֹ
זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה. וְחַזֵּר לְבִיתוֹ וְהַיָּלֵד גַּחְלָשׁ יוֹתֶר.

וְסִפְרַ לִי הָאִישׁ כָּל הַעֲגִנִּין הַגַּ"ל שְׁעַסְק עַמּוֹ רְבָנוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה וּכְלַ
הַתּוֹרָה הַזֹּאת שָׁאָמֶר לוֹ אָז, גַּם סִפְרַ לִי שְׁרָבָנוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה סִפְרַ
לוֹ אֵיזָה מְעַשָּׂה מִאָדוֹן אֶחָד שְׁהִיה עֹז פָּנִים וּקְשָׁה בִּיוֹתָר שְׁקוֹרִין
בְּאָגִיט, וְאֵינוֹ זָכָר הַיְּטָב הַמְּעַשָּׂה. וּבְקַשׁ מִמְּגִי הָאִישׁ שֶׁבְּשָׁאָסָעַ
אֶלְיוֹ שְׁאַזְבִּיר לְפָנָיו אֶת הַיָּלֵד וּלְבַקֵּשׁ אֶזְתוֹ שְׁיוֹשִׁיעַ לוֹ. וְאֵני נְסֻעָתִי
בָּסְמוֹךְ אֶלְיוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה וְדִבְרָתִי עַמּוֹ מִזּה. עֲגָה וְאָמֶר עוֹד
הַיָּלֵד חַי בְּלִשּׁוֹן תְּמִיהָה וּעֲמַדְתִּי מְרַעִיד וּמִשְׁתּוֹמָם כִּי הַבָּגָתִי
מִדְבָּרִיו שְׁפָכֶר גַּחֲתָם הַגּוֹר דֵין עַל הַיָּלֵד לְמִיתָה. עֲגָה רְבָנוֹ זְכָרוֹנוֹ
לְבָרְכָה וְאָמֶר אֵם הָיָה הָאִישׁ הַגַּ"ל מִקְבֵּל דָבָרִי כִּבר הָיָה הַיָּלֵד שֶׁבָּ
לְבָרְכִיאוֹתָו. (כִּאּוּמֶר אָבָל עַבְשׂו שֶׁלֹּא קִבְּלָה דָבָרִי אֵי אָפְשָׁר שְׁיִחְיָה הַיָּלֵד) וּכְנָזְבָּר
הַזָּהָה שֶׁבָּסְמוֹךְ גַּפְטָר הַיָּלֵד.

וְכַשְׁדָּבָר רְבָנוֹ זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה עַמִּי מִאִישׁ הַגַּ"ל שֶׁלֹּא קִבְּלָה דָבָרִי
הַתְּחִלָּתִי לְהַמְּלִיעָן עֲבוֹרָו וְאָמְרָתִי אֵיךְ אָפְשָׁר לוֹ לְהַתְּקִרְבָּה וְהַלָּא
הָוָא כִּבְרָה מִקְרָב (הַיָּנוֹ לְאֶחָד מִהְחֹלְקִים). הַשִּׁיבָה הָוָא זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה
אִם־כֵּן יִשְׁלַׁח לֹז גַּפְיוֹן גָּדוֹל, כְּלֹזֶם וּכְיִמְחַנְּיֵן זֶה אֵי אָפְשָׁר

אָלֶא יַעֲבֹר וְנִתְן אָלֶא יַעֲבֹר
תְּלִמוֹת אֲלֵהֶר פָּזָה רְצִית אַצְּבָל "אָלֶא יַעֲבֹר שְׂדֵךְ פָּקֹזָה שְׂדֵךְ פָּסְפָּרִץ רְבָבָע אַחֲזָה תְּקֹזָע לְפָלָע"
חַק נָתָן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצָא לְאָרוֹר ע"י הַוּצָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תִּיקְוֹן המידות 30

לו להתקירב, רק שהגְּפִיזָן שלו גדול. ובודאי הוא צְרִיךְ לעמד בגְּפִיזָן ולשְׁבָר כל המגיעות ולהתקירב:

פָּרָה הַאֲלָא-בְּשִׁית הַשְׁמַעַת:

ל. הַצְּלָחָה – סִיעָתָא דְשִׁמְיָא הִיא. ה. מי שגְּפָסָקה לו הַחַצְלָחָה וְאַינוֹ מְצַלִּית, לא בְמַהְרָה יַצְלִית. ו. תְכָף לְתַלְמִידִיחָכְמִים בְרָכָה בְמַעַשָּׂה יִדְיָהֶם. ז. עַסְקָה הַתּוֹרָה הִיא סְגָלָה לַחַצְלָחָה. ח. מי שְׁאַינוֹ מִשְׁיֵיר פָת עַל שְׁלַחְנוֹ, אַינוֹ רֹאשָׁה סִימָן בְרָכָה לְעוֹלָם. ט. בַיּוֹן שְׁלָא הַזְּכִיר אֶלָא צְדָא אֶחָד הַטּוֹב וְלֹא הַהְפָּךְ, אֵין זה גְּחוֹשׁ. י. בַיִת, תִּינּוֹק וְאַשָּׁה הַם סִימָן לַחַצְלָחָה. י.ה. מי שְׁמַגְּרָשׁ אֶת אַשְׁתָּו, אַינוֹ מְצַלִּית. י.כ. מי שְׁהַשְׁעָה מְצַלָּחָת לו, לְבוֹ רַם עַלְיוֹ גַם אִימָתוֹ מִפְּלָת עַל הַבְּרִיות. י.ג. מי שְׁאַינוֹ מִדְבָּר דְבָרִים בְטַלִים, מְצַלִּית בְכָל מִעְשָׂיו. י.ל. מי שָׁאוֹמֵר תְמִיד אַמְתָה, הוּא מְצַלִּית. טו. עַל-יִדִי וְהַנוּ תְצַלִּית. טז. הַצְּלָחָה בָא, לְמַי שְׁמַאֲכֵיל תַלְמִידִיחָכְם עַל שְׁלַחְנוֹ. י.ז. בְשָׁאיַן לְה אַמְתָה, אָזִי גַטֵל מִמֶּה הַחַצְלָחָה וְגַתֵן לְאַמּוֹת. י.ח. לַחַצְלָחָה תְשִׁמְעָה בְשְׁהַצְדִיק אֹזֵמֵר יְחִזְדָה הַשָּׁם, הַיָּנוּ שְׁמַע יְשָׁרָאֵל. י.ט. עַל-יִדִי אַמּוֹנָת חָכְמִים בָא הַצְּלָחָה.

חַלְקָה טַבִּי ה. מי שְׁהַזָּא שְׁמַח תְמִיד, עַל-יִדִי זה הוּא מְצַלִּית. כ. צְרִיךְ לְכַבֵּד לְזֹה שְׁהַשְׁעָה מִשְׁחָקָת לו. ג. מי שְׁהַזָּא מְצַלָּחָה, הַזָּמָן בְּיַדָּו.

הַרְיוֹן ה. עַל-יִדִי שְׁקָרִים אַשָּׁה יִש לָה צָעַר בְהַרְיוֹן. כ. סְגָלָה לְהַרְיוֹן – שְׁתַשָּׁא אַצְלָה עַז קָטוֹן מְגַג שְׁעַל קָבָר הַצְדִיק אוֹ מְגַנְט וְלַתֵּן צְדָקָת. ג. דָגִים קְטָנִים מִפְרִין וּמְרַבִּין. ל. עֲבָרוֹת וּמִגְינִיקות לא יַאֲכִלוּ שְׁוּמִין וּבָצְלִים. ה. אַשָּׁה שְׁשַׁנּוּ אַיִן מְעִישִׁי רְשָׁעִים בְעִינֶיהָ, עַל-יִדִי זה גְּפֻקָּת. ו. הַמִּקְבָּל גְּלוֹת עַל עַצְמוֹ, הוּא סְגָלָה

לְהַרְיוֹן. ז. אֲכִילָת בְּשֵׂר בְּהַמָּה דָקָה וּשְׁתִיָּת שְׁמַנְזִית הִיא סְגָלָה לְהַרְיוֹן.

חֲלֵק שְׁנִי ה. אַשְׁה שְׁאַיְגָה יַכְוֹלָה לְהַתְעַבָּר, תְּבִיט עַל הַסְּכִין שֶׁל מִילָה אַחֲרַ הַמִּילָה.

הוֹרָאָה ה. הַמֹּרֶה הוֹרָאות שַׁהְוָא נִכְנָע לְפָנֵי גָדוֹלים מִמְנוּ, עַל-יְדֵי זֶה הַקְדּוֹשִׁבְרוֹדִיחּוֹא שׁוֹמְרוֹ, שֶׁלֹא יַכְשִׁל בְּדָבָר הוֹרָאָה. ג. מָקוֹם הַהוֹרָאָה הִיא מָזְעָלָת לִירָאָה. ג. בְּשָׂאָרָע לְאָדָם טִרְפָה בְּבֵיתו עַל-יְדֵי תַעֲרָבָת אָפּוֹר בְּהַתָּר, וְאֵין בְּהַתָּר לְבִטְלָ אֶת הָאָפּוֹר, זֶה מְרָאֵין לוֹ, שְׁפָגָם בְּאַיְזָה יְחֻזָד וְזָוָג עַלְיוֹן, בַּי הַיְחֻזָד וְזָוָג הָוָא בְּחִינָת בְּטוּל הָאָפּוֹר בְּהַתָּר בְּבִחִינָת: "מְזִיאָ אָסִירִים בְּכֹוֹשְׁרוֹת".

סְקָרֶר שְׁבָתִי קְרֵי'ז הַשְׁוֹמְעָן:

כֹט וְזֶה הָאִיש שְׁבָזָה אָתוֹ מַאַד בְּסֶטֶגֶבּוֹל גַּפְטָר מִיד בְּבִיאָתוֹ לְבֵיתו וְשָׁאֵל הָאִיש הַגְּלֵל שְׁחִיה עַמּו אֶת רַבָּנו זְכָרוֹנו לְבָרְכָה: הַלֹּא בְּתִיב גַם עֲנוֹשׁ לְצַדִיק לֹא טֹב? וְהַשִּׁיב לוֹ מִשְׁלָעַל זֶה: שְׁחִיה מֶלֶך אֶחָד, וְאַהֲבָה אֶחָד מִבְנֵי הַשְׁרָרוֹת וְחַבָב אָתוֹ, וְקָרְבוֹ בְּכָל מִינֵי אַהֲבָה וְחַבּוּב וְאַחֲרִיכָה כִּשְׁהַגְּדִיל, הָעוֹז גָּגֵד הַמֶּלֶך וְאָמַר הַמֶּלֶך: תִדְע, שְׁאָפְ-עַלִיפִי שְׁאָנִי אַהֲב אָתוֹךְ מַאַד, אַפְ-עַלִיפִי-כָו אֵי אָפְשָׁר לִי לְעַבְר עַל דָת וּמְשִׁפְט הַמְלָכוֹת וּמְשִׁפְטָה חָרוֹז לְמִתָּה וְתִכְפֵ צֹה הַמֶּלֶך לְסָגָרו בְּכָלֵי בְּרֹזֶל וְגַתְנו בְּבֵית הַפְּהָר וְהַתְּחִיל זֶה הַבָּן שְׁרָרָה לְצִיר בְּדָעַתּו הַיְפּוּרִים שֶׁלֹז שְׁיִחְיָה לוֹ מִן הַמִּתָּה, וַרְאָה שְׁצָעָרוֹ לֹא יִמְשֵׁך זָמֵן הַרְבָה כִּי-אָמ עַד שְׁיִתְרָג אָבֶל כִּשְׁהַתְּחִיל לְצִיר בְּדָעַתּו צָעָר הַמֶּלֶך, רֹאָה שְׁצָעָר הַמֶּלֶך יִגְדַל מַאַד כִּי צָעָר הַמֶּלֶך יְהִי תָמִיד כִּי הָוָא יוֹדֵע שְׁהַמֶּלֶך אַהֲב אָתוֹ מַאַד

זַקְןָ נִתֵּן וְלֹא יַעֲבֹר

לֶמֶת → צַדְקוֹה שְׁדָךְ פְּסָפָרִי רְבָבָע זְהָה תְּקָוָעַ לְפָלָעָה →
"חַק נִתֵּן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר ע"י הַוְצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִירִים תְּיקַוּן המידות → 30

וַיְהִי לוֹ גַּעֲגֹועִים גְּדוֹלִים אַחֲרָיו, וַצְעָר גָּדוֹל מִאָד לְעוֹלָם וְהִיה לוֹ
רְחַמְנוֹת עַל צְעָר שֶׁל הַמֶּלֶךְ יוֹתֶר מַצְעָרָו וְחַשְׁבָּמַחְשָׁבּוֹת אִיךְ
לְהַצִּיל אֶת הַמֶּלֶךְ מַצְעָרָו וְגַתִּישָׁב כֹּה: הַלָּא בּוֹשָׁה חַשְׁוֹבָה בָּמוֹ
מִיתָּה:

וְצֹה לְהַשֵּׁר שֶׁל הַתְּפִיסָה לְהַכְנִיסוֹ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וְאָמַר אֶל הַמֶּלֶךְ:
הָאֶמֶת יִדְעָתִי כִּי צְעָרָה גָּדוֹל מַצְעָרִי אֲךְ אֵי אָפְשָׁר לְךָ לְעֹבר עַל
חַק וַדֵּת הַמְלִכּוֹת בְּכֵן זוֹאת הַעֲצָה הַיְעֻזָּה, שַׁתְּסַבֵּב תְּחִבּוֹלוֹת,
שִׁבְיִשׁ אֶחָד אֶתְתִּי בְּרַבִּים, וּבּוֹשָׁה חַשְׁוֹבָה בָּמוֹ מִיתָּה עַל-כֵּן
תְּרָאָה לְהַזְצִיא מַהשְׁבּוֹנוֹים גַּזְלָן אֶחָד שְׁדִינָו לְהַרְגָּה, וְאַנְיִ אַתְּגָּרָה
בּוֹ עַד שִׁיבָּעָם עַלְיִ וַיְבָזַה אֶתְתִּי וַיְבָזַה אֶתְתִּי בְּרַבִּים, וַיָּגִיעַ לֵי מִזָּה
בּוֹשָׁה גָּדוֹלה, וַיְהִי נִחְשָׁב בָּמוֹ מִיתָּה וְאַחֲר-יכֹּה יִקְחָו אֶת הַגַּזְלָן
הַחִיב מִיתָּה בְּלֹא זֶה וַיִּמְרְתּוּהוּ בְּדִינָו וְהֻזְלָם יְהִי סּוּבָּרִים
שֶׁבְשִׁבְיָל שְׁבָזָה עָבֵד הַמֶּלֶךְ הַחִיב גַּהְרָג, וְלֹא יִתְחַלֵּל בְּבּוֹד
הַמְלִכּוֹת וְהַעֲבָד שֶׁלֹּו כֹּה לְפָעָמִים אֶחָד מִבָּזָה אֶת הַצְדִיק וּבְאֶמֶת
הַזָּא עֹזָה טוּבָה גָּדוֹלה לְהַצְדִיק, כִּי מַכְפֵּר לֹא עַל זֶה מַה שְׁחִיה
חִיב לְהַסְתַּלְקָה, וְגַתִּיחַלְפָה עַל בּוֹשָׁה זוֹ אֲךְ אַפְ-עַל-פִּיבְּנָן אֵין זֶה כְּבּוֹד
שָׁמִים שֶׁלֹּא לִקְחָנָקָה מִזָּה שְׁבָזָה עָבֵד הַמֶּלֶךְ הַחִיב לֹא מִזָּה
וְלֹעֲנֵשׁ אֶת זֶה שְׁבָזָה אֶת הַצְדִיק בְּשִׁבְיָל זֶה גַּמְבִּין לֹא נִיחָא קָמָה,
כִּי גַם עֲנוֹשׁ לְצִדִיק לֹא טוֹב עַל-כֵּן הוּא יִתְבָּרֵךְ מִסְבּוֹת מִתְהַפָּה,
וּמְעַמיד עַל הַצְדִיק אִישׁ בָּזָה שְׁהָוָא חִיב מִיתָּה וּעְגַשׂ מַכְבָּר
וּמַזְמָגָם שְׁגִינִּים לְפִגְדָּק אֶחָד, וִזָּה מִבָּזָה אֶת הַצְדִיק, וְהַצְדִיק גַּפְטָר
בָּזָה מִן דִינָו בְּגַ"ל וִזָּה הָאִישׁ גַּעֲנֵשׁ אַחֲר כֹּה וְגַתִּקְדֵשׁ שֵׁם שָׁמִים
שֶׁבְשִׁבְיָל בְּבּוֹד הַצְדִיק גַּעֲנֵשׁ וּבְאֶמֶת 'גְּבָרָא קְטִילָא קְטִיל' כִּי בְּבָר
הָוּא חִיב עֲגַשׂ מִקְדָּם "זְדָרְכֵי ה' יִשְׁרָאֵם" (הוֹשָׁע י"ד), "זְלָא עַזְלָתָה
בּוֹ" (תְּהִלִּים צ"ב-טז):

סְפִּירָה שְׁלֹחָה שְׁהָרָאָה הַשְׁמָנָה

(ו) בירושלמי אוסר לكرות בנגד מי רגלי חמור הבא מן הדרך ובנגד צואת תרגולים אדומה: (ז) צואת תרגולים החולכים בבית דינה בצואת בהמה היה ועופ Abel הלול שלהם יש בו סרחות ודינו בצואת אדם: (ח) אסור לكرות בנגד אשפה שריחה רע: (ט) יצא ממנה ריח מלמטה אסור בדברי תורה עד שיכלה הריח ואם יצא מabitו מותר בדברי תורה משום دائ' אפשר שהתלמידים קצתם גורמים וקצתם ישנים ומפיחים בתוך השינה אבל לkerot קריאת שמע אסור עד שיכלה הריח:

סימן פ (ח) מי שברוי לו שאינו יכול לעמוד על עצמו מלהפיה עד שיגמור ק"ש ותפלה מוטב שייעבור זמן ק"ש ותפלה ולא יתפלל ממה שיתפלל בלי גוף נקי ואם עבר זמן תפלה אнос הוא ומתפלל מנהה שתיים ואם יראה לו שיכول לעמוד על עצמו בשעת קריאת שמע יניח תפילין בין אהבה לקריאת שמע: הגה וمبرך עליהם (טור):

סימן פא (ח) קטן שהגיע לכלל שאחר כיוצא בו יכול לאכול כזית דגן בכדי שיוכל גדול לאכול אכילת פרם מרחיקין מצואתו או ממימי רגליו: (ב) היה קורא וראה צואה בנגדו ילך כדי שיורקנה מאחריו ארבע אמות ואם אי אפשר בכך שיש לפניו נهر או דבר אחר המעביר ילך כדי שינויה לצדדין ד"א וא"צ לחזור אלא למקום שפסק ולהר"ר יונה אם היה במקום שהיה לו לחתת אל לבו שיש שם צואה צריך לחזור בראש: (ועיין

לעיל סימן ע"ז ס"ח):

סימן פב (ח) צואה יבשה כ"ב שם יורקנה התפרך הרי היא בעפר ומותר לkerot ב נגדה והוא שלא יהיה בה ריח

צַק נָתֵן וְלَا יִעֲבֹר

תלוי בזאת רשות צצ"ל "אך לא מוקוזה שרדך אזהר פספורי רבבו זהה תזקוז לפול" →
בזאת רשות צצ"ל "חק נתן ולא יעבור" יצא לאור ע"י הווצאת "נחתתי ואגנזה" שע"י ישיבת תיקון המידות →

רע: הגה (ויש אומרים שלא היה כעפר רק אם נפרכת על ידי גלילה ללא זיקה) וכן עיקר (רש"י והרא"ש פרק מי שמתו) (טור): (ב) מי רגלים שנבלעו בקרקע אם היו מרטיבין היד אסור לקרוות בוגדים: ויש אומרים דאיינו אסור רק בטופח ע"מ להטפיה ויש לסמוך ע"ז:

סימן פג (ה) אסור לקרוות בוגד בבית הכסא יישן אפילו פינו ממנו הצואה ויראה לי דהינו כשבאין לו מחיצות אבל אם יש לו מחיצות אף שיש בו צואה קורא בוגדו בסמוך ואיינו חושש אם אין מגיע לו ריח רע: (ב) הזמיןו לבה"כ ועדין לא נשתמשו בו מותר לקרוות בוגדו אבל לא בתוכו: (ג) אמר בית זה יהא לבית הכסא ואמר על בית אחר וגם זה דין שווה. ואם אמר על השני ובית זה ולא אמר וגם זה הרי השני ספק אם הזמיןו לכך אם לאו לפיכך אין קורין בו לכתלה ואם קרא בו יצא: (ד) בית הכסא שהוא בחפירה ופיו ברחוק ד' אמות מן הנומה והוא עשוי במדרון בעניין שהרعي מתגלגל ונופל מיד למרחוק וכן המי רגלים יורדים מיד לגומה כמתום דמי ומותר לקרוות בו אם אין בו ריח רע וגם אין משתיגין בו חוץ לגומה: הגה אבל אם משתיגין בהם לעיתים אסור להרהר בהם בדברי תורה כ"ש לקרוות ק"ש: (הגחות מיומנים): (ט) בני אדם שיש להם ספמל נקוב וגפניןعلיו מותר לקרוות ק"ש בוגדו כיון שאין הצואה על הנקב וגם אין הגרף תחת הנקב ועוד שהנקב תמיד מכוסה בדף: וכל מי שקורא במקום שאין קורין חזר וקורא) (מיומני פרק ג':

סימן פד (ה) מרחץ חדש שלא רחצנו בו מותר לקרוות בו ובישן בבית החיצון של העומדים שם לבושים מותר ובאמצעי שקצת העומדים שם לבושים וקצת ערומים יש שם שאילת שלום אבל לא ק"ש ותפללה: הגה ומותר להרהר שם בד"ת (ר"ז

בפ"ק דשבת ופרק כל הצלמים). ובפנימי שכלם עומדים שם ערוםים אפילו שאלת שלום אסורה: (ואסור לענות Amen בבית המרחץ) (ר"ז פרק כירח):

שְׁפֵרָר קְלָקָטָא תְּפִלָּות הַעֲזֹבָא

רמסא: וְבֵין יְהִי רְצׂוֹן מִלְפָנֵיךְ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלָא טוֹב מְלָא רְחַמִּים, מְלָא רְצׂוֹן, שְׁתְּחִיה בְּעֹזֶרֶי, וְתְשִׁמְרֵנוּ וְתִצְילֵנוּ מִן הַכֻּעַם וּמִן הַרְגֵּז וּמִכָּל מִינִי קְפֻדוֹת וְתָגַן עַלְיִ בְּרַחְמֵיךְ וְתְשִׁמְרֵנוּ תְּמִיד וְאַפְלוּ בְשָׁעָה שִׁיבּוֹא חַם וּשְׁלֹום, לִידֵי אֵיזָה בַּעַם, תְּחַמֵּל עַל בְּרַחְמֵיךְ וְתְשִׁמְרֵנוּ וְתִצְילֵנוּ שֶׁלָּא אִפְעָל בְּכֻעָם שֶׁוּם אֶכְזָרִיות כָּלֶל רָק אַזְפָּה לְשִׁבָּר וְלְהַפְּךָ הַכֻּעַם בְּרַחְמָנוֹת, וְאַזְפָּה לְהַתְגִּיבָּר עַל יְצֵרִי לְשִׁבָּר הַכֻּעַם וְלְהַפְּךָ הַכֻּעַם לְרַחְמָנוֹת, לְרָחִם דִּיקָא בְּרַחְמָנוֹת גְּדוֹלָה בָּמְקוּם שְׁהִיִּתִי רֹצֶחֶת לְכֻעָם, חַם וּשְׁלֹום וְלֹא יְהִי בֵּין אֶל זֶר וְלֹא אַשְׁתְּחֹזֶה לְאֶל גֶּבֶר, שְׂזָה נִאָמֶר עַל הַפּוּעָם, שְׁגַחַשְׁבָּה כְּאֶל עֹזֶב עַבְזָה זָרָה:

רמסב: רְבָונָנוּ שֶׁל עַזְלָם, אַתָּה יִדְעָת בַּמָּה קָשָׁה לְנוּ לְשִׁבָּר וְלְבִטְלָה רְעֵה זֹו שֶׁל בְּכֻעָם וּקְפֻדוֹת בַּי בְּשִׁמְתָּחֵיל הַכֻּעַם לְבָעֵר בְּנוּ, חַם וּשְׁלֹום, בַּמְעַט אֵין אָנוּ בְּדַעַתְנוּ, וּקָשָׁה עַלְינָנוּ לְכְבּוֹת אַש הַכֻּעַם וְלְכַבְּשָׂו עַל בְּנוּ רָחִם עַלְינָנוּ לְמַעַן שְׁמָה, וְהִיָּה בְּעֹזֶרֶנוּ וּשְׁמָרֶנוּ וְהִצְילֶנוּ תְּמִיד בְּרַחְמֵיךְ וְחַסְדֵיךְ הַגְּדוֹלִים, וְעֹזֶרֶנוּ לְשִׁבָּר וְלְבִטְלָה מִדְתָּה הַכֻּעַם וּקְפֻדוֹת מַעֲלֵינוּ וּמַעַל גְּבוּלֵינוּ, וְלֹא גְּבֻעוּם לְעַזְלָם, וְלֹא אֲהַזֵּה שֶׁוּם קְפָדוֹן כָּלֶל, רָק אַזְפָּה לְהִיוֹת טוֹב לְפָל תְּמִיד מַעַתָּה וְעַד עַזְלָם:

רmsg: וְעַל יְדֵי זֶה גְּזַבָּה לְעֹזֶר רַחְמֵיךְ וְחַסְדֵיךְ הָאַמְתִּים עַלְינָנוּ, עַל עַמִּינוּ וְאַבְיוֹנוּ כִּמְנוּ הַיּוֹם, עַל עַמִּים מִמְשָׁךְ וּמִמְרָט, הַגְּפּוֹצִים עַל הַהָרִים כִּצְאוֹן אֲשֶׁר אֵין לְהֵם רֹצֶחֶת, צְאוֹן גְּדָח וְאֵין מַקְבִּץ וְתִפְרֵח

אָמֵן וְלֹא יַעֲבֹר נָתַן צְדָקָה

תלנֶג אָמֵן וְלֹא יַעֲבֹר נָתַן צְדָקָה שֶׁרֶב אָמֵן מִפְּנֵי רַבְּבוֹן עַזְּהָה תְּקֹזָה לְפָלָא

ח' חק נתן ולא יעבור יצא לאור ע"י הוצאה "נחתת ונכח" שע"י ישיבת תיקון המידות 30

כעסך מעמנו, ותבטיל חרוץ אפסה מעליינו, ויגלו רחמים על מהותיך, ותשיב פניה אלינו ותחמל עליינו בחמלתך הגדולה ותשלה לנו צדיקי אמת מנהיגים אמattiים דקדשה, שינהיגו אותנו ברחמים ויבנים השגת התבליית האחרון בלבנו ובשבילנו, עד שגוזה על ידים לרדף ולרוץ כל ימינו להשיג התבליית האמתינו ונשליך כל תאזרות עולם הזה אחרי גוננו ונשים כל מגמותינו ובכל חפצנו ובכל תשוקתנו ובכל יגיאותינו ובכל טrhoותינו רק בשבייל התבליית האחרון האמתiy ברכונך הטוב באמת:

רמס: רבונו של עולם, אתה לבד ידעת עצם הרחמים שישי עליינו עכשו בדור הזה על כל עמו ישראל בכליות, ובפרטיות על כל אחד ואחד מישראל כי הכל חפצים ליראה את שמה, והכל תאבים ומשתוקקים ומצפים ומחכים להתקרב אליו באמת ובכל איש אשר יודע את געני לבבו מצפה ומחכה לרופא נאמן מנהיג אמת, שיקרב אותו וירפא תחולאי נפשו ומכאוביו אין מי שיעמד בעדנה, כי לקחת ממנו מחד עינינו, כל הצדיקי אמת ונהיגים אמattiים והסתרא פניה ממנו ואין לנו לא מנהיג ולא מנהל אמת, שיאבל להנהיג אותנו, לקרבנו לעבודתך באמת:

רסה: מרים דעלמא פלא, אתה ידעת את מכאוביינו, ואת צעקהנו שמעת מפני נוגשינו, קומה בעורתנו בעת צרה הזאת, בעוקבא דמשיחא, בתקף מרירות גלות הנפש והגוף כי אין לנו שם של ידעת איך לרחות ולפיהם אותה ואיך לקרא אותה שתשיב פניה אלינו אבינו شبשמי, חמל עליינו אבינו شبשמי אל תפטר פניה ממושל בכלל, מלך על כל הארץ, שלח לנו מנהיג ומושל אמת דקדשה, שיאבל להנהיג אותנו ברחמים, "באשר יש האמן את היוגק", לקרבנו לעבודתך באמת תננו מנהיג אמת

זֶה נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

כִּמוֹ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עַלְיוֹ הַשְׁלֹום כִּי יִשְׂרָאֵל הִי שְׁקוּעִים בּמִצְרָיִם בְּמַ"ט [בְּאַרְבָּעִים וְתִשְׁעָה] שְׁעָרִי טְמָאָה, וְלֹא הִיה אָפָשָׁר שְׁיִצְאֵוּ מִשְׁם כִּי אִם עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְחַמְלָת עַלְיָהֶם, וְגַזְרָת עַל מֹשֶׁה שְׁיַלְךָ מֹשֶׁה וַיַּגְאָלֶם, אֲפָר עַל פִּי שְׁמַשְׁה רַבֵּנוּ מַגְדָּל עֲגֹתָנוּ הִיה מִסְתִּיר פְּנֵיו, וְלֹא רָצָה לְקַבֵּל הַמְּמַשְׁלָה וְהַמְּנֻהִיגָּות אֲבָל אַתָּה חַמְלָת עַל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל, וְגַזְרָת שְׁיַלְךָ בְּעַל בְּרֵחוֹ, וְהִיָּת עַמּוֹ תִּמְיד עד שְׁזַבְּחָה לְגָאָלֶם:

רָסוֹ: וְהִגְהָה עַכְשָׁו בְּעֻזּוֹנוּתֵינוּ, אֲנוּ שְׁקוּעִים בְּגָלוֹת יוֹתֶר מָגָלֹות מִצְרָיִם, וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׁאֵין מֵשִׁיבָּל לְעֹזֶר אַוְתָּנוּ, כִּי אִם מִנְהִיגָּה אֲמָתִי שְׁיִהְיָה בְּבִחִינַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עַלְיוֹ הַשְׁלֹום עַל בֵּן רְחָם עַלְיָנוּ לִמְעֵן שְׁמָה, וְשַׁבָּר וְחַפֵּר בְּעָסָה מַעַלְיָנוּ וְשַׁלֵּחַ רְחַמְנוֹת בְּלֵב הַמִּנְהִיגָּה הָאֲמָת שְׁיַחְמַל עַלְיָנוּ, וַיַּשְׁׂוֹב פְּנֵיו אֲלֵינוּ, וַיִּקְבֵּל הַמִּנְהִיגָּה וְהַמְּמַשְׁלָה, וַיִּנְהִיגָּ אַוְתָּנוּ בְּרְחָמָיו, וַיִּקְרַבֵּנוּ לְעַבּוֹדָתָךְ בְּאֲמָתָךְ:

רָסוֹ: וַיַּכְנֵנוּ בְּרְחָמֵיךְ הַרְבִּים לְאַמוֹנָה שְׁלָמָה בְּאֲמָת, לְאַמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה, לְהָאָמִין בְּךָ וּבְצִדְיקִיךְ הָאֲמָתִים, בְּאַמוֹנָה שְׁלָמָה בְּאֲמָת וַתִּצְיַלְנֵנוּ בְּרְחָמֵיךְ הַרְבִּים מְאַמוֹנוֹת כְּזֹבִיות, מְאַמוֹנוֹת של שְׁטוֹת וְהַבָּל וְלֹא יְהִי לְנוּ שָׁוֵם אַמוֹנָה כְּזֹבִית, וְלֹא נָאָמִין בְּשָׁוֵם דָבָר שְׁהֽׁזֶא מִדְרַכֵּי הָאָמָורי וְלֹא גַּלְדָּה בְּדַרְכֵיכֶם וְחַקּוֹתֵיכֶם, וְלֹא גַּטְתָּה לְבָבֵנוּ אַחֲר שְׁטוֹתֵיכֶם וְשְׁקָרֵיכֶם, רַק גַּזְבָּה לְאַמוֹנָה דַקְדַּשָּׁה בְּשְׁלָמוֹת לְאַמוֹנָה זֶבֶח וְגַקְיָה בְּךָ, ה' אֱלֹקֵינוּ, וּבְצִדְיקִיךְ הָאֲמָתִים, וּבְתוֹרָתָךְ הַקְדוֹשָׁה, בְּתוֹרָה שְׁבָכְתָב וְתוֹרָה שְׁבָעֵל פָּה, וּבְכָלְלִיות עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל הַקְדוֹש בְּאֲמָת וּבְלֵב שְׁלָמָם:

רָסוֹ: וּבְכֵן רְחָם עַלְיָנוּ, וְשִׁמְרֵנוּ וְהִצְיַלֵּנוּ בְּרְחָמֵיךְ הַרְבִּים מִמִּנְהִיגָּי שְׁקָר, מִמִּנְהִיגָּים אֲכֹזָרים, מִפְרָגָסִים הַמְּתַגָּאים עַל הַצְבּוֹר שְׁלָא לְשָׁם שְׁמִים הַרְזֹדְפִים אַחֲר הַפְּבוֹד לְהִגְאָתֶם וּתֹולִין רְדִיפָתֶם

אָלֶא יַעֲבֹר נְתָן וְלֹא יִתְקַוֵּן אָלֶא יַעֲבֹר נְתָן וְלֹא יִתְקַוֵּן
תְּלִינָה כְּפָרָה פָּזָה רְצִית זָצַע כְּלָי שְׂדֵךְ מְקוֹזָה שְׂדֵךְ מְקוֹזָה שְׂדֵךְ מְקוֹזָה לְפָלָי
לְפָלָי 30 "חַק נְתָן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַי הַוּצָאת "נְצָחָת וְאַגְּזָה" שְׁעִיר יִשְׁבָּת תִּיקְוֹן המידות

בְּרַחְמָנוֹת, בְּאֶלָּו הֵם רֹצִים לְרַחֵם עַל הַעוֹלָם לְהַגְּהִיגָּם אֲשֶׁר
בְּאֶמֶת הֵם רְחוּקִים מֵזָה, וְאַיִּגָּם יִכְׁזַבֵּים לְהַגְּהִיג אֶת עַצְמָן מִכֶּל שְׁבָן
אֶחָרִים וְלֹא נְתָן לְהֵם הַגְּדָלה מִן הַשְּׁמִים כָּלְלָרְחֵם עַלְינוּ בְּרַחְמָמִיד
הַרְבִּים, וְהַצִּילָנוּ מֵהֶם וּמֵהֶמוֹנָם, וְתִבְטַל וְתִשְׁבַּר וְתִכְגַּע גְּדָלָתָם
וּמִמְשָׁלָתָם מִן הַעוֹלָם: